

[Cat/Cast] □ Okupas, mentiras y el negocio de Securitas Direct

JESUS RODRÍGUEZ :: 22/10/2020

Los últimos meses se ha desatado una campaña de informaciones falsas en relación con la ocupación de inmuebles.

[Catalá]

OKUPES, MENTIDES I EL NEGOCI DE SECURITAS DIRECT

Els últims mesos s'ha desfermat una campanya d'informacions falses en relació amb l'ocupació d'immobles. Juristes especialitzades en el dret a l'habitatge ho atribueixen als interessos de la banca i els grans tenidors

“Okupen una casa i marxen de vacances a Eivissa”, “Okupes acusats d'estendre carn de gat esbudellat a València” o “Okupes: se'ls ha d'erradicar definitivament”. Són titulars d'articles publicats durant l'estiu de 2020 a les pàgines de Las Provincias, Marca o Expansión respectivament, per citar-ne alguns exemples. La presència mediàtica de la paraula okupa ha estat especialment intensa a les televisions privades. Als informatius d'Antena 3 o Telecinco la línia informativa s'ha arreglerat amb els seus interessos publicitaris. Després que l'empresa Securitas Direct encarregués una enquesta a l'Institut Sondea sobre “les pors” de qui ostenta una segona residència, on s'arribava a la conclusió que l'amenaça d'una ocupació estava per sobre de la por a patir un robatori o danys materials, les informacions sobre “okupes” es van disparar. Notícia alarmista i després la pertinent falca publicitària on s'incentiva la instal·lació d'una alarma o un vigilant de seguretat.

Les estadístiques, però, desmenteixen la suposada gravetat de la problemàtica: ni segones residències ni quan marxés de vacances. Les ocupacions molt majoritàriament es donen en immobles abandonats que són propietat de bancs, fons d'inversió i societats immobiliàries. Lucia Martín, regidora d'Habitatge i Rehabilitació de l'Ajuntament de Barcelona, revelava a finals de setembre una dada prou clarificadora: les primeres o segones residències representen només un 0,13% del total d'ocupacions, 3 casos respecte a les 2.288 famílies en situació d'emergència habitacional ateses pels serveis socials i d'habitatge del consistori durant l'any 2019. Els casos més conflictius que han aparegut als mitjans (on ocupants s'enfrontaven amb altres veïnes o generaven molèsties pel soroll) pràcticament sempre comptaven amb el factor de l'extrema dreta: militants de Vox van ser presents en les mobilitzacions veïnals antiokupes els passats mesos de juliol i agost a Pal·lejà, l'Hospitalet de Llobregat -on fins i tot el seu secretari d'organització a Catalunya, Jordi de la Fuente, es va deixar veure megàfon en mà-, Sant Joan Despí o el Vendrell.

Des del món de la judicatura la qüestió ha suscitat un intens debat, fins al punt de provocar una autèntica fractura en una institució tan referencial com l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia

de Barcelona (ICAB). El 2 de setembre, en roda de premsa, el president de la Comissió de Normativa de l'ICAB, Jesús Sánchez, posava sobre la taula la proposta -avalada per la junta del col·legi professional- de modificar la Llei d'enjudiciament criminal amb la creació de l'article 544 sexies amb el següent redactat: "En els casos en què es conegui un delictes de l'article 245 del Codi Penal, el jutge o tribunal adoptarà motivadament la mesura de desallotjament en el termini màxim de 48 hores des de la petició cautelar". Sánchez assegurava que "sota la falsa aparença d'una ocupació basada en l'estat de necessitat, s'oculten determinats grups o persones que operen en la més absoluta opacitat i impunitat obtenint beneficis econòmics per l'ocupació d'un habitatge".

L'ocupació de primeres o segones residències suposa només el 0,13% dels casos a la ciutat de Barcelona

Per contra, des de la Comissió de Defensa dels Drets de la Persona del mateix ICAB, s'ha emès un comunicat en què considera "irrespectuós i irresponsable alimentar una projecció del fenomen de l'ocupació de manera esbiaixada i alarmista; sense tenir en compte el context de successives crisis socials". A més, considera la casuística de primeres residències ocupades com a "anecdòtica" i alerta que en aquests casos la resposta penal és severa, amb delictes com violació de domicili, extorsió o coaccions.

Per Edu Cáliz, d'Arrels Advocats, "és una desagradable sorpresa que una institució com l'ICAB, que hauria de vetllar per la salvaguarda de la funció social de l'advocacia, es dediqui a fer política de plató de televisió avalant un fals debat en lloc d'afrontar el veritable drama que estem vivint amb més de vuitanta desnonaments setmanals a ciutats com Barcelona". En opinió d'Anaïs Franquesa, de l'associació Irídia, "és una campanya preventiva de la banca i els grans tenidors perquè tenim una crisi econòmica que ja està aquí -i més que la notarem-, com a conseqüència de polítiques anteriors però sobretot per la pandèmia de la COVID. Aquesta situació portarà moltíssima més gent a l'ocupació social per tenir accés a un habitatge, en un context agreujat per la pèrdua de llocs de treball i la pobresa que se'n deriva". I sobre la pretensió d'endurir la legislació considera que "no són necessaris canvis per protegir la propietat i la possessió dels immobles. Probablement són els drets més protegits a l'ordenament civil i al dret penal. Quan un propietari vol recuperar un immoble que té abandonat, ho pot fer amb un procediment per judici verbal i pot recuperar la possessió amb prou agilitat". Caliz alerta que si es fes la modificació legal, les persones ocupants no tindrien ni tan sols dret a la defensa: "Els advocats i advocades que vivim la professió com una branca més de la lluita social només podem sentir vergonya del posicionament de la junta del Col·legi d'Advocats. S'ha de posar el focus en un canvi de model que eviti l'especulació amb béns de màxima necessitat, com és l'habitatge, i recuperar la reivindicació de derogar la criminalització de l'ocupació inclosa en l'actual article 245 del Codi Penal".

[Castellano]

Los últimos meses se ha desatado una campaña de informaciones falsas en relación con la ocupación de inmuebles. Juristas especializadas en el derecho a la vivienda lo atribuyen a los intereses de la banca y los grandes tenedores

Gran despliegue del ARRO en Barcelona en el desahucio de un piso de la calle de Córcega el pasado 22 de septiembre / VÍCTOR SERRI

"Okupen una casa y se van de vacaciones en Ibiza", "Okupas acusados de extender carne de gato destripado en Valencia" o "Okupas: se les debe erradicar definitivamente". Son titulares de artículos publicados durante el verano de 2020 en las páginas de Las Provincias, Marca o Expansión respectivamente, por citar algunos ejemplos. La presencia mediática de la palabra okupa ha sido especialmente intensa en las televisiones privadas. A los informativos de Antena 3 o Telecinco la línea informativa se ha alineado con sus intereses publicitarios. Después de que la empresa Securitas Direct encargara una encuesta al Instituto sonda sobre "los miedos" de quien ostenta una segunda residencia, donde se llegaba a la conclusión de que la amenaza de una ocupación estaba por encima del miedo a sufrir un robo o daños materiales, las informaciones sobre "okupas" se dispararon. Noticia alarmista y luego la pertinente cuña publicitaria donde se incentiva la instalación de una alarma o un vigilante de seguridad.

Las estadísticas, sin embargo, desmienten la supuesta gravedad de la problemática: ni segundas residencias ni cuando vas de vacaciones. Las ocupaciones muy mayoritariamente se dan en inmuebles abandonados que son propiedad de bancos, fondos de inversión y sociedades inmobiliarias. Lucía Martín, concejala de Vivienda y Rehabilitación del Ayuntamiento de Barcelona, revelaba a finales de septiembre un dato bastante clarificador: las primeras o segundas residencias representan sólo un 0,13% del total de ocupaciones, 3 casos respecto a las 2.288 familias en situación de emergencia habitacional atendidas por los servicios sociales y de vivienda del consistorio durante el año 2019. Los casos más conflictivos que han aparecido en los medios (donde ocupantes enfrentaban con otras vecinas o generaban molestias por el ruido) prácticamente siempre contaban con el factor de la extrema derecha: antiokupes los pasados meses de julio y agosto en Pallemà, Hospitalet de Llobregat -donde incluso su secretario de organización en Cataluña, Jordi de la Fuente, se dejó ver megáfono en mano-, Sant Joan Despí o el Vendrell .

Desde el mundo de la judicatura la cuestión ha suscitado un intenso debate, hasta el punto de provocar una auténtica fractura en una institución tan referencial como el Ilustre Colegio de la Abogacía de Barcelona (ICAB). El 2 de septiembre, en rueda de prensa, el presidente de la Comisión de Normativa del ICAB, Jesús Sánchez, ponía sobre la mesa la propuesta -avalada por la junta del colegio profesional- de modificar la Ley de enjuiciamiento criminal con la creación del artículo 544 sexies con el siguiente redactado: "en los casos en que se conozca un delito del artículo 245 del Código Penal, el juez o tribunal adoptará motivadamente la medida de desalojo en el plazo máximo de 48 horas desde la petición cautelar ". Sánchez aseguraba que "bajo la falsa apariencia de una ocupación basada en el estado de necesidad,

Por el contrario, desde la Comisión de Defensa de los Derechos de la Persona del mismo ICAB, se ha emitido un comunicado en el que considera "irrespetuoso e irresponsable alimentar una proyección del fenómeno de la ocupación de manera sesgada y alarmista; sin tener en cuenta el contexto de sucesivas crisis sociales ". Además, considera la casuística de primeras residencias ocupadas como "anecdótica" y alerta de que en estos casos la respuesta penal es severa, con delitos como allanamiento de morada, extorsión o coacciones.

Para Edu Caliz, de Arrels Advocats, "es una desagradable sorpresa que una institución como el ICAB, que debería velar por la salvaguarda de la función social de la abogacía, se dedique a hacer política de plató de televisión avalando un falso debate en lugar de afrontar el verdadero drama que estamos viviendo con más de ochenta desahucios semanales en ciudades como Barcelona ". En opinión de Anaïs Franquesa, de la asociación Iridia, "es una campaña preventiva de la banca y los grandes tenedores porque tenemos una crisis económica que ya está aquí -y más que la notaremos-, como consecuencia de políticas anteriores pero sobre todo por la pandemia de la Covid. Esta situación llevará muchísima más gente a la ocupación social para tener acceso a una vivienda, en un contexto agravado por la pérdida de puestos de trabajo y la pobreza que se deriva ". Y sobre la pretensión de endurecer la legislación considera que "no son necesarios cambios para proteger la propiedad y la posesión de los inmuebles. Probablemente son los derechos más protegidos al ordenamiento civil y el derecho penal. Cuando un propietario quiere recuperar un inmueble que tiene abandonado, lo puede hacer con un procedimiento para juicio verbal y puede recuperar la posesión con bastante agilidad". Caliz alerta que si se hiciera la modificación legal, las personas ocupantes no tendrían ni siquiera derecho a la defensa: "Los abogados y abogadas que vivimos la profesión como una rama más de la lucha social sólo podemos sentir vergüenza del posicionamiento de la junta del Colegio de Abogados. Se debe poner el foco en un cambio de modelo que evite la especulación con bienes de máxima necesidad, como es la vivienda,

<https://directa.cat/okupes-mentides-i-el-negoci-de-securitas-direct/?s=09>

<https://ppcc.lahaine.org/cat-cast-okupas-mentiras-y>